ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
2 Ιουλίου 1985 *

Στην υπόθεση 148/84,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Cour d'appel του Colmar προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του πρωτοκόλλου της 3ης Ιουνίου 1971, με την οποία ζητείται στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου μεταξύ

Deutsche Genossenschaftsbank

και

SA Brasserie du pêcheur

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 36 της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

συγκείμενο από τους O. Due, πρόεδρο τμήματος, K. Κακούρη, U. Everling, Y. Galmot και R. Joliet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: C. O. Lenz
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η προσφεύγουσα, εκπροσωπούμενη από τους J. και C. Imbach, δικηγόρους Στρασβούργου,

— η καθής, εκπροσωπούμενη από τους R. και A. Garnon, και Ph. Kempf, δικηγόρους Στρασβούργου,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον J. Delmoly, μέλος της νομικής της υπηρεσίας,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

— η κυβέρνηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, εκπροσωπούμενη από τον Christof Böhmer, Ministerialrat στο Bundesministerium der Justiz,

— η κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας εκπροσωπούμενη από τον Dott. A. Squillante, presidente di sezione del Consiglio di Stato, capo del servizio del contenzioso diplomatico dei trattati e degli affari legislativi di questo ministero, επικουρούμενο από τον O. Fiumara, avvocato dello Stato,

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 14ης Μαΐου 1985,

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με απόφαση της 16ης Μαΐου 1984 που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 14 Ιουνίου του ίδιου έτους, το Cour d'appel του Colmar υπέβαλε, δυνάμει του πρωτοκόλλου της 3ης Ιουνίου 1971 για την ερμηνεία από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (στο εξής η Σύμβαση), προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 36 της εν λόγω Συμβάσεως.

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Deutsche Genossenschaftsbank, που εδρεύει στη Φραγκφούρτη επί του Μάιν (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας) και της SA Brasserie du pêcheur, που εδρεύει στο Schiltigheim (Γαλλία). Η διαφορά αναφέρεται στο δικαίωμα της Brasserie du pêcheur να ζητήσει, ως τρίτος ενδιαφερόμενος, την ανάκληση Διατάξεως με την οποία περιβάλλεται τον εκτελεστήριο τύπο γερμανική συμβολαιογραφική πράξη, η οποία Διάταξη εξεδόθη στη Γαλλία υπέρ της Deutsche Genossenschaftsbank κατά του οφειλέτη της, της εταιρίας Deutsche Getreideverwertung und Rheinische Kraftfutterwerke (στο εξής DGV), που εδρεύει στη Φραγκφούρτη επί του Μάιν (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας).

3 Όπως προκύπτει από τη δικογραφία που διαβίβασε το εθνικό δικαστήριο, με το από 5 Απριλίου 1972 δημόσιο έγγραφο, συνταχθέν ενώπιον γερμανού συμβολαιογράφου, η εταιρία DGV συνέστησε επ' ονόματί της « Eigentümergrundschuld » μέχρι ποσού 2 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων εντόκως προς 10 % ετησίως από της ημερομηνίας συντάξεως του εγγράφου. Η εταιρία DGV δήλωσε ότι υποβάλλει τα βεβαρημένα ακίνητα σε άμεση αναγκαστική εκτέλεση υπέρ των μελλόντων δικαιούχων της « Grundschuld ». Εξάλλου δήλωσε ότι υποβάλλεται εν ανάγκη και η ίδια σε άμεση αναγκαστική εκτέλεση δι' όλης της της περιουσίας υπέρ των ίδιων δικαιούχων. Δυνάμει δηλώσεως της 11ης Ιανουαρίου 1976 που επικυρώθηκε από γερμανό συμβολαιογράφο, η εταιρία DGV μετεβίβασε την « Grundschuld » και την πρόσθετη ασφάλεια που συνεπάγεται στην Deutsche Gewerbe- und Landkreditbank AG, εδρεύουσα στη Φραγκφούρτη επί του Μάιν (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας), άμεσος διάδοχος της οποίας κατέστη η Deutsche Genossenschaftsbank.

4 Στις 8 Φεβρουαρίου 1982, η Deutsche Genossenschaftsbank έλαβε ακριβές αντίγραφο της πράξεως της 5ης Απριλίου 1972 ενόψει αναγκαστικής εκτέλεσης στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Επιθυμώντας να προβεί σε αναγκαστική εκτέλεση επί της περιουσίας και των πιστώσεων της εταιρίας DGV που βρίσκονται στη Γαλλία, ζήτησε με αίτηση ενώπιον του προέδρου του Tribunal de grande instance του Στρασβούργου να περιβληθεί τον εκτελεστήριο τύπο η μετάφραση στη γαλλική γλώσσα της γερμανικής συμβολαιογραφικής πράξης της 5ης Απριλίου 1972. Με Διάταξη της 24ης Μαρτίου 1982 ο επιληφθείς πρόεδρος έκανε δεκτή την αίτηση, αναφερθείς συγκεκριμένα στο άρθρο 50 της Συμβάσεως.

5 Η Brasserie du pêcheur, άλλη δανείστρια της εταιρίας DGV, ζήτησε τότε από τον ίδιο πρόεδρο του Tribunal de grande instance του Στρασβούργου την ανάκληση της εν λόγω Διάταξης. Από δικονομικής πλευράς, στήριξε την αίτησή της στο άρθρο 496 του νέου γαλλικού κώδικα πολιτικής δικονομίας το οποίο, στην περίπτωση εκδόσεως από πολιτικό δικαστήριο αποφάσεως κατόπιν αιτήσεως, επιτρέπει σε κάθε ενδιαφερόμενο να προσφύγει σχετικώς στο δικαστή ο οποίος εξέδωσε την απόφαση.

6 Ως προς την ουσία, η Brasserie du pêcheur υποστήριξε ότι, λαμβανομένων υπόψη των άρθρων 31 και 50 της Συμβάσεως, κακώς επετράπη η εκτέλεση διότι τον εκτελεστήριο τύπο περιεβλήθη η μετάφραση του επίδικου δημοσίου εγγράφου και όχι το ίδιο το έγγραφο. Ο πρόεδρος του Tribunal de grande instance του Στρασβούργου δέχτηκε τα σχετικά επιχειρήματα και, με Διάταξη της 13ης Οκτωβρίου 1983, ανακάλεσε την προηγούμενη Διάταξη.

7 Η Deutsche Genossenschaftsbank άσκησε έφεση κατά της Διατάξεως περί ανακλήσεως ενώπιον του Cour d'appel του Colmar, υποστηρίζοντας ότι το άρθρο 36 της Συμβάσεως δεν παρέχει δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής κατά της αποφάσεως με την οποία η πράξη περιβάλλεται τον εκτελεστήριο τύπο παρά μόνο στο πρόσωπο κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση.

8 Το Cour d'appel του Colmar ανέβαλε να αποφανθεί οριστικώς μέχρις ότου εκδώσει προδικαστική απόφαση το Δικαστήριο, « ως προς την ερμηνεία του άρθρου 36 της Συμβάσεως και συγκεκριμένα ως προς το αν το άρθρο αυτό, το οποίο, στην περίπτωση που επιτρέπεται η εκτέλεση, δεν προβλέπει τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής παρά μόνο από το διάδικο κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση, αποκλείει ως εκ τούτου κάθε προσφυγή τρίτων ενδιαφερομένων, ακόμα και στην περίπτωση που το εσωτερικό δίκαιο ενός των συμβαλλομένων κρατών παρέχει στους τρίτους τη δυνατότητα να στραφούν κατά της Διατάξεως με την οποία γίνεται δεκτή η σχετική αίτηση ».

9 Δεδομένου ότι όπως προκύπτει από τη δικογραφία, το δημόσιο έγγραφο του οποίου επετράπη αρχικά η εκτέλεση εν προκειμένω βάσει του άρθρου 50 της Συμβάσεως καταρτίστηκε πριν από την θέση σε ισχύ της τελευταίας, πρέπει να σημειωθεί καταρχάς ότι το Δικαστήριο απαντά στο υποβληθέν ερώτημα χωρίς να ερευνά το ζήτημα αν η Σύμβαση εφαρμόζεται, δυνάμει του άρθρου 54, στο εν λόγω δημόσιο έγγραφο.

10 Επί του ερμηνευτικού ζητήματος που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο, οι διάδικοι της κύριας δίκης, η Επιτροπή και δύο κυβερνήσεις έλαβαν τις ακόλουθες θέσεις.

11 Η Deutsche Genossenschaftsbank παρατηρεί ότι η Σύμβαση αποτελεί κείμενο επαρκές καθαυτό και δεν μπορεί να συμπληρώνεται με διατάξεις εθνικού δικαίου. Κατά την άποψή της, το άρθρο 36 δεν προβλέπει δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής παρά μόνο υπέρ του ηττηθέντος στη διαδικασία περιαφής του εκτελεστηρίου τύπου. Η διάταξη αυτή παρεκκλίνει βεβαίως των εθνικών συστημάτων περιαφής του εκτελεστήριου τύπου που προβλέπουν επίσης δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής υπέρ των τρίτων ενδιαφερομένων. Ωστόσο η Σύμβαση ρυθμίζει τα της περιαφής του εκτελεστήριου τύπου και όχι την εκτέλεση κατά κυριολεξία. Τα συμφέροντα των τρίτων μπορούν, στην ανάγκη, να προστατευτούν στο τελευταίο αυτό στάδιο.

12 Η Brasserie du pêcheur υποστηρίζει ότι το άρθρο 36 της Συμβάσεως θεσπίζει τακτικό ένδικο μέσο υπέρ του προσώπου κατά του οποίου επετράπη η εκτέλεση. Δεν εμποδίζει την άσκηση εκτάκτων ενδίκων μέσων και συγκεκριμένα της τριτανακοπής που χωρεί ενδεχομένως κατά της αποφάσεως η οποία επιτρέπει την εκτέλεση, δυνάμει του εθνικού δικαίου.

13 Η Επιτροπή φρονεί ότι η Σύμβαση αποτελεί πλήρες σύστημα που έχει ως στόχο την εξίσωση της αλλοδαπής με την εθνική πράξη ώστε να μπορεί να εκτελείται σαν να ήταν εθνική. Η φάση της περιαφής του εκτελεστήριου τύπου διέπεται άμεσα και αποκλειστικά από τις διατάξεις της Συμβάσεως, ενώ η φάση της εκτέλεσης υπό στενή έννοια διέπεται από το εθνικό δίκαιο του επιληφθέντος δικαστηρίου. Όσον αφορά το άρθρο 36 της Συμβάσεως, αυτό σημαίνει ότι δεν επιτρέπεται η αναδρομή στις εθνικές νομοθεσίες ενόψει της συμπλήρωσης του ενδίκου μέσου που θεσπίζει το εν λόγω άρθρο. Κάθε προσφυγή τρίτων θα είχε ως συνέπεια την παράταση της διαδικασίας περιαφής του εκτελεστήριου τύπου πράγμα που αντιβαίνει στο πνεύμα της Συμβάσεως.

14 Η γερμανική κυβέρνηση φρονεί ότι ο αποκλειστικός χαρακτήρας των ενδίκων μέσων που προβλέπει η Σύμβαση προκύπτει από το στόχο των άρθρων 31 και επ. που είναι η ταχεία, απλή και ενιαία σε όλα τα κράτη μέρη της Συμβάσεως εξομοίωση των αλλοδαπών με τους εθνικούς εκτελεστούς τίτλους. Εκτός του ενδίκου μέσου που προβλέπει το άρθρο 36 της Συμβάσεως, δεν προβλέπεται κανένα άλλο κατά της απόφασης που επιτρέπει την εκτέλεση. Η γερμανική κυβέρνηση υπογραμμίζει πάντως ότι παραμένει δυνατή η άσκηση όλων των ενδίκων μέσων που προβλέπει το εσωτερικό δίκαιο κατά των μέτρων εκτελέσεως τα οποία οφείλει να λάβει η αρμόδια αρχή και τα οποία διέπονται μόνο από το δίκαιο του κράτους όπου πραγματοποιείται η αναγκαστική εκτέλεση.

15 Η ιταλική κυβέρνηση παρατηρεί ότι το γράμμα του άρθρου 36 της Σύμβασης δεν αποκλείει τα ένδικα μέσα που αναγνωρίζει κάθε έννομη τάξη στο στάδιο της διαδικασίας περιαφής του εκτελεστήριου τύπου υπέρ άλλων προσώπων εκτός εκείνου κατά του οποίου επετράπη η αναγκαστική εκτέλεση. Κατά την άποψη της εν λόγω κυβέρνησης, η Σύμβαση δεν είναι λογικώς δυνατό να παρέχει εγγυήσεις μόνο στο πρόσωπο κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση χωρίς να λαμβάνει υπόψη την προστασία των δικαιωμάτων των τρίτων που διακυβεύονται ενδεχομένως.

16 Πρέπει να σημειωθεί πρώτον ότι, με την απόφαση της 27ης Νοεμβρίου 1984 (Brennero, 258/83, Συλλογή 1984, σ. 3971), το Δικαστήριο έκρινε ότι η Σύμβαση « προβλέπει μια πολύ συνοπτική διαδικασία για την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου, ενώ ταυτόχρονα δίνει στο διάδικο, κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση, τη δυνατότητα να ασκήσει προσφυγή ». Από την απόφαση αυτή προκύπτει επίσης ότι ο κύριος στόχος της Σύμβασης « συνίσταται στην απλούστευση των διαδικασιών στο κράτος εντός του οποίου ζητείται η εκτέλεση ».

17 Ενόψει της πραγματοποίησης αυτού του στόχου, η Σύμβαση θέσπισε μια διαδικασία περιαφής του εκτελεστήριου τύπου που αποτελεί σύστημα αυτόνομο και πλήρες στο οποίο περιλαμβάνονται και τα ένδικα μέσα. Άρα το άρθρο 36 της Συμβάσεως αποκλείει την άσκηση των ενδίκων μέσων που παρέχει το εσωτερικό δίκαιο στους τρίτους ενδιαφερόμενους κατά της αποφάσεως με την οποία επιτρέπεται η εκτέλεση.

18 Δεδομένου ότι η Σύμβαση ρυθμίζει απλώς τη διαδικασία περιαφής του εκτελεστήριου τύπου των αλλοδαπών εκτελεστών τίτλων και δεν θίγει την εκτέλεση κατά κυριολεξία, η οποία εξακολουθεί να διέπεται από το εθνικό δίκαιο του επιληφθέντος δικαστηρίου, οι ενδιαφερόμενοι τρίτοι μπορούν να ασκήσουν κατά των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης τα ένδικα μέσα που τους αναγνωρίζει το δίκαιο του κράτους όπου πραγματοποιείται η αναγκαστική εκτέλεση.

19 Για τους λόγους αυτούς, στο προδικαστικό ερώτημα που υπέβαλε το Cour d'appel του Colmar προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 36 της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις αποκλείει κάθε δικαίωμα ασκήσεως ενδίκων μέσων από τους τρίτους ενδιαφερόμενους κατά της αποφάσεως η οποία επιτρέπει την εκτέλεση, ακόμη και όταν το εσωτερικό δίκαιο του κράτους όπου επιτρέπεται η εκτέλεση τους παρέχει αυτό το δικαίωμα.

Επί των δικαστικών εξόδων

20 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι κυβερνήσεις της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Ιταλικής Δημοκρατίας καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει έναντι των διαδίκων της κύριας δίκης το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με απόφαση της 16ης Μαΐου 1984 το Cour d'appel του Colmar, αποφαίνεται:

Το άρθρο 36 της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις αποκλείει κάθε δικαίωμα ασκήσεως ενδίκων μέσων από τους τρίτους ενδιαφερόμενους κατά της αποφάσεως η οποία επιτρέπει την εκτέλεση, ακόμη και όταν το εσωτερικό δίκαιο του κράτους όπου επιτρέπεται η εκτέλεση τους παρέχει αυτό το δικαίωμα.

Due Κακούρης

Everling Galmot Joliet

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 2 Ιουλίου 1985.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

O. Due